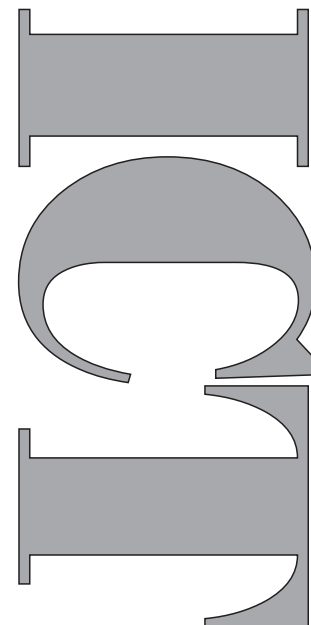

**Олег
ШЕПЕТЯК**

Видавництво
Отців
Василіян
"МІСІОНЕР"
2019

ТОМ
ДРУГИЙ

УДК 2-9(100)
Ш 48

Шепетяк Олег Михайлович.
Ш 48 **Історія релігій.** Том другий. – Жовква: Місіонер, 2019. – 608 с.

Книга містить виклад історії релігій світу, аналіз історичних обставин формування головних релігійних напрямів та розвиток віровчень. Розглядаються головні конфесії релігій та їхній вплив на соціальне і культурне життя народів світу. Другий том присвячений релігіям Близького Сходу. Книга розрахована для широкого кола читачів: науковців, студентів та всіх, хто цікавиться релігієзнавством та історією релігій і культури.

ISBN 978-966-658-445-1

УДК 2-9(100)

Науковий редактор:

ЯРОЦЬКИЙ ПЕТРО ЛАВРЕНТІЙОВИЧ, доктор філософських наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди Національної академії наук України

Рецензенти:

ФИЛИПОВИЧ ЛЮДМИЛА ОЛЕКСАНДРІВНА, доктор філософських наук, професор, завідувач відділом філософії та історії релігії Інституту філософії імені Г.С. Сковороди Національної академії наук України, віце-президент Української асоціації релігієзнавців;

ХАРЬКОВЩЕНКО ЄВГЕН АНАТОЛІЙОВИЧ, доктор філософських наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри релігієзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

АЛЕКСАНДРОВА ОЛЕНА СТАНІСЛАВІВНА, доктор філософських наук, професор, декан Історико-філософського факультету Київського університету імені Бориса Грінченка.

Рекомендовано до друку:

Вченою радою Київського університету імені Бориса Грінченка

(протокол № 2 від 28.02.2019 р.)

Відділенням релігієзнавства Інституту філософії

імені Г.С. Сковороди НАН України (протокол № 2 від 12.02.2019 р.)

ISBN 978-966-658-445-1

© Шепетяк Олег Михайлович, 2019
© Лукавий Федір Петрович,
мистецьке оформлення, 2019
© Видавництво «Місіонер», 2019

ЗМІСТ

Розділ 1. Релігії народів Месопотамії і Передньої Азії	8
1.1. Релігії Шумеру і Аккаду	9
1.2. Релігії Вавилону, Ассирії і Еламу.....	24
1.3. Месопотамські культ і астрологія.....	41
1.4. Релігія хеттів.....	50
1.5. Фінікійська релігія	55
1.6. Халдейська релігія Урарту	61
Література	66
Розділ 2. Релігія Єгипту	71
2.1. Рання єгипетська релігійність.....	72
2.2. Солярні культи.....	85
2.3. Культ єгипетської релігії	95
Література	100
Розділ 3. Зороастризм.....	103
3.1. Початки зороастризму і Авеста.....	104
3.2. Теологія і обряд.....	114
3.3. Історія зороастризму і зурванізм.....	124
Література	129
Розділ 4. Юдаїзм	132
4.1. Зародження юдаїзму	133
4.2. Пророки, Другий Храм, середньовіччя.....	149
4.3. ТаНаХ, Талмуд, Мідраш.....	164
4.4. Віровчення, обряд і філософія	175
4.5. Напрями юдаїзму.....	188
Література	202
Розділ 5. Релігія Стародавньої Греції.....	209
5.1. Історія Греції.....	210
5.2. Хтонічні боги і титани.....	217
5.3. Олімпійська релігія	225
5.4. Грецькі містерії.....	232
Література	239
Розділ 6. Грецька релігійна філософія	242
6.1. Мілетська школа і Геракліт	243
6.2. Піфагорійці	256
6.3. Елейська школа і софісти	262
6.4. Емпедокл. Атомісти. Анаксагор	270
6.5. Сократ, мегарці і кіренаїки.....	278

6.6. Філософія і богослов'я Платона	285
6.7. Ранній платонізм	294
6.8. Філософія і богослов'я Арістотеля	304
Література	316
Розділ 7. Релігії етрусків і римлян	319
7.1. Етруські божества	320
7.2. Етрусська космогонія та міфологія	326
7.3. Культ і релігійні практики етрусків	330
7.4. Релігійні уявлення римлян	335
7.5. Духи, культ імператора і час	350
7.6. Духовенство і чиновники Риму	361
Література	371
Розділ 8. Релігійна філософія еллінізму	375
8.1. Кініки і стоїки	376
8.2. Епікурейство і скептицизм	384
8.3. Середній платонізм	389
8.4. Неоплатонізм Плотина	399
8.5. Неоплатонізм після Плотина	405
Література	412
Розділ 9. Елліністичні релігії Близького Сходу і гностицизм	416
9.1. Культурна характеристика еллінізму	417
9.2. Єгипетські елліністичні релігії	422
9.3. Перські елліністичні релігії	430
9.4. Гностичні системи і секти	441
9.5. Мандеї	454
9.6. Середньовічні гностичні секти	458
Література	465
Розділ 10. Історія ісламу	469
10.1. Араби і Пророк Мугаммед	470
10.2. Праведні Халіфи	477
10.3. Омеяди, Аббасиди, Османи	484
10.4. Іслам в Україні та на сусідніх територіях	493
10.5. Іслам сьогодні. Панісламізм	497
Література	503
Розділ 11. Віровчення і святині ісламу	506
11.1. Шість догм ісламу – стовпи іману	507
11.2. Коран і Сунна	515
11.3. Стовпи ісламу	519
11.4. Фікг і шаріат	525
11.5. Культ	530
Література	537

Розділ 12. Конфесії і мазгаби ісламу	539
12.1. Суніти і сунітські мазгаби.....	540
12.2. Шиїти і джафаритський мазгаб	547
12.3. Суфізм і суфійські тарікати	557
12.4. Малі мусульманські конфесії	563
12.5. Новітні рухи в ісламі	569
Література	573
Розділ 13 Філософія і богослов'я ісламу	576
13.1. Калам (мутакаламіні).....	577
13.2. Східна фальсафа та ішракізм Сухраварді	584
13.3. Андалузська фальсафа	592
13.4. Салафія і ваггабізм	598
Література	602